

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 243.

V Ljubljani, v ponedeljek 23. oktobra 1893.

Letnik XXI.

Mirno in složno!

Ce takoj sprva omenjamo, da velja naš članek „Narodu“ in „Rodoljubu“, vemo, da se bo marsikdo nejevoljno oglasil: Čemu vlačiti umazano perilo na dan, saj ves svet vé, kakšne boje sta imenovana lista bila in marsikdo nam oo citiral: „Aut vincor aut vinco, quoties cum stercore certo, semper maculor.“

Vendar pa se oglašamo danes, ne da bi koga prepričati hoteli, ki se sploh prepričati ne dá, marveč, da zabeležimo jako jasno razviden pojav politične nervoznosti, da se ne izražamo gorje. Dejstvo, za katero se gre, je zgodovina notranjskih volitev. Označimo je na kratko: Na postojinskem volilnem shodu se je oglasil za kandidata Jurij Kraigher in je dobil pri prvem glasovanju 2, pri drugem pa nobenega glasu. Volilcev je bilo krog 14, med temi skoraj polovica iz Starega Trga in Cirknice. Kandidatura Kraigherjeva se ni vsprejela: to je konstatiral tudi „Narod“, ki je poročal, da so se volilci izrekli, da se nočejo vezati; njim so se v tem pridružili tudi Starotržanje. Prvo neovrženo dejstvo, ki priča „Narod“ sam, je tedaj: g. Kraigher se je na postojinskem volilnem shodu ponujal, a njegova ponudba se ni vsprejela. Drugo dejstvo, tudi po „Narodu“ spričano, je: Kraigher se je predstavil, da se drži odločno narodno-naprednega programa.

Kako smo se držali mi gledé prvega dejstva? Vsak, ki je bral „Slovenca“, vé, da smo povabilo dr. Vošnjaka na shod objavili brez opazke, da smo tudi mi volileem samim prepustili, naj si izberó kandidata in smo samo naštevali lastnosti, ki jih mora imeti bodoči notranjski poslanec. In gledé gosp. Kraigherja? Mi smo trdili,

da na g. Kraigherju ne dobimo lastnostij, potrebnih poslancu po naših nazorih. Bodi tu naša jasna beseda: Mi smatramo liberalni radikalizem za največjo nevarnost našemu narodu. Liberalni radikanci nas počrnujejo prav kot za stavo v najvišjih krogih že več let sem, razdivjavajo mladino in trosijo med ljudstvo gnjile, veri in narodnosti škodljive nazore. To je naše trdno prepričanje, ki dobiva i mej izobraženimi lajki od dne do dne več tal. Zato je pač naša narodna dolžnost ustaviti se temu importiranemu liberalnemu radikalizmu povsod in vselej. Posebe gledé državno- in deželnozborskih poslancev povdarjamo: Mi smatramo tako zvano narodno-napredno stranko, kateri gospodarijo nekateri advokati in notarji nevarno, gledé namenov postavodajalnih zborov, nevarno v zlasti v gospodarskem obziru.

Stranki, ki iz sebičnosti vsemu našemu ljudstvu vrže v lice psovko, da ni zmožno živeti vsaj gledé legalizacije brez notarjev, mi ne moremo zaupati. To smo tudi povdarjali gledé kandidata za Notranjsko. Ne pod geslom: vera je v nevarnosti, marveč pod geslom: „sreča in v zlasti gospodarska vprašanja našega naroda so v nevarnosti“, smo se izrekli prav tako odločno proti g. J. Kraigherju, kakor se je on odločno izrekel za narodno-napredno stranko. Gospodarili nismo nikomur in če je našemu mnenju pritrčila notranjska duhovščina in velika večina zavednih volilcev, je to le znamenje, da smo sodili prav. Kandidata ni bilo še nobenega; treba je bilo tedaj izvoliti zanesljivih, poštenih, neodvisnih krščanskih volilnih mož, ki naj si sami izberó moža vrednega vsega zaupanja. In to se je zgodilo; neodvisni volilni možje so izvoljeni z veliko večino,

to so že storili. Jasno kot beli dan je bilo to ravnanje.

Nasprotniki, ki so proti sklepom postojinskega shoda po „Narodovem“ in „Rodoljubovem“ ukazu hoteli prisiliti volilce, naj se izrekó za Kraigherja, so delali skrito (prim. pismo „Slov. društva“, pribčeno predzadnjo soboto v našem listu), delali pa tudi očitno z vsakojakimi, ne vedno najpoštenjšimi sredstvi. Volitev trnovska, ki je vsled protesta zavržena, nam to jasno priča. A tudi od drugod smo dobili poročila, ki nam pripovedujejo, da so priprosti možje poštenjaki kar kipeli opravičene nejevolje zaradi nečudenih krivic. No, konečno je pa v večini krajev zmagala odločna nezavisnost. To so dejstva gledé notranjskih volitev dosedaj.

V 242 lista ima „Narod“ članek z napisom „Miru in sloge nikar“. Članek pričinja s križarsko vojsko proti Albigenem in pripoveduje, da so leta 1209 katoliške čete vzele z naskokom mesto Brizers. Potem pa navaja vsaj dvomljivi izrek opata Arnolda iz Citeaux, češ, da je rekel poveljniku, vprašajočemu, kako naj se obnašajo v mestu, te-le besede: „Vse pobijte, Gospod bo svoje že spoznal.“ Te besede imenuje „Narod“ naše géslo proti „slovenskim naprednjakom“, pišóč: „Ubijte ga, Gospod ga bo že spoznal, če je njegov! Tako se glasi slej ko prej žalostno géslo slepih fanatikov, onih mož, ki zahtevajo brez poklica in pravice naše slovenstvo kot odkupnino za večni raj.“ —

*) Ta izrek navaja prvi Cezarij iz Heisterbach-a v svojem delu „Dialogi miracul. I. V. C. XXI., in sicer dvomljivo, rabeč besedo „dicitur“. Istodobni viri molóe o tem. Gotovosti v ti stvari ni; to priča tudi, da so mnogi trdili in še trdó, da se je izrekel tudi „svetojarnesko noč“. Sicer pa nobeden ne more odobravati krutostij, ki so se vršile za časa Albigencev na obeh straneh.

LISTEK

Pisma iz Rima.

(Piše Tihomil.)

VIII.

Komu izmed dražih čitateljev se ni že kedaj v tihem kotičku dovetnega srca rodila gorka želja, da bi — ne na perotih domišljije — temveč z brzim vlakom poletel preko solnčne Gorice v krasno, rodovitno beneško ravan, dalje proti jugu čez strme grebene planinskih Apenin mimo ponosne Florencije v večni Rim, kjer stotera svetišča slavé zmago-slavlje na razvalinah paganskega razkošja in nečloveškega robstva, in dalje po klasiški zemlji starega Lacija med zgodovinskimi mesti in gradovi na značnih brdih in skalnih pečinah do najlepšega zaliva pod hropečim Vezuvom, in še dalje na krovu z jeklom okovanega parnika po morski gladini med Scilo in Karibdo v pomorska mesta romantične Sicilije?

Kdo ni sanjal v šolskih klopih o oni blaženi deželi, „kjer fige po trnju zoré, na hrastju limone visé, kjer v lavorja senči popotnik koraka ter z mlekom zemljó vsak potok namaka“? Da, kdor je osem let premleval pravila in zakone stare latinščine, pri lojvnih svečah in brljavih svetilnicah v ozki sobi gori pod streho prebavljal Cezarja, Ovida, Livija, Salusta, Virgilija, Horacija in Tacita, kot moderni

Hanibal „ante portas“ proučeval starega Rima kloake, carske palače in rzpalo obzidje, na odru s srditim pogledom narekaval modroslovca Cicerona premlačeni: „Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra“, slastno napajal mlado čuteče srce z opojno pijačo poganskih idej ter s strupom klasiških vzorov omamljal domišljijo — napojil se je slepega fanstizma za strežaje v paganskih svetiščih, kame-nite bogove in pôdle duše, ki so svojim živim malikom za prijazne poglede in rumene novce zažigali kadilo v svojih odah, satirah in drobnih listih. Kot prozajiska kmetiška grča in demokrat od pete do temena nisem bil nikoli poseben prijatelj farizejskih Katonov, ki so kot kranjski Zelenec opevali svobodo in pravdo trpečega kmeta in roba, a se v svojih zlatom in marmorjem obloženih palačah mastili ob žuljih zatiranih narodov, zibali v baržunastih čolnih po krvi in solzah razmesarjenih sužnjev ter pasli poželjive oči in kosmata ušesa ob mukah krščanskih junakov, ki so v krempljih divje zverjadi, na ražnjih in križih, v kleščah in ječah, pod mečem in sekiro mirno umirali za svojo vero v pravega, večnega Boga, žrtvovali življenje za svoje prepričanje. In ko sem postajal marsikatero uro na grobljah proslule rimske slave in mogočnosti, sameval na samotnih razvalinah Neronove palače ob šumečih valovih v starem Anciju, zrl na kozjem otoku (Caprea) s strme skale v brezdanji prepad, koder si je vrtoglavi Tiberij preganjal pasje muhe iz zavrelih svojih možganov, hodil po mozaičnih

tleh Hadrijanove vile v vznožju Horacijevega Tibura ali samotaril na odru grškega gledišča v Ciceronovem Tuskulu, primerjal to divjo resnobo in grobno tišino z davno minolim šumenjem in potratnim življenjem mogočnih cesarjev in njihovih lizunov, vedno in povsod piše in riše časa neumorni zob z nesmrtnimi črkami glasni svoj: Mene, tekel, phares. Kakor senca se plazi po temnih hodnikih in dvorih nekdanjih cesarskih palač in vil moreča melanholija in v vrhovih vitkih, otožnih cipres šumé glasovi Danijelovi, ki razlaga besede one zagonetke vsem vladarjem sveta in narodom. Pusto in prazno je v teh skoraj za večnost zidanih hišah, koraki tvoji odmevajo v obokih in svodih, višnjevo nebo zré skozi zavajoče razpoke. Kje so mogočni gospodje, ki so vladali svet; kje ošabne gospe z zlatimi okraski v dragocenih oblačilih, kje njihovi vojskovodje, učenjaki, pesniki, kje so? — Tako mine in gine vsa svetna ošabnost, tako umirajo narodi, ki ne poznajo večne resnice in jednake pravice.

Koliko revnejši, kratkovidnejši in brezbožnejši so tisti, ki živé v duhu starega krutega paganstva, ki občudujejo in časté stare bogove in njihove brezverne strežaje, pravega Boga pa v življenju svojem ne poznajo. Vem, da bode ta ali oni, kateremu utegnejo te vrstice priti pred oči, vlekel ustnice v zasmeševanje, toda tolaži naj se, da se paganski klasiški prav nič ne zmenijo za mojo oceno, kakor jaz ne za nevoljo njihovih oboževalcev.

Naše delovanje je po njegovih besedah „besneči nekrščanski fanatizem“.

Mnogo se peča „Narod“ tudi s kapelani, pišeč: „Mi ne verujemo in ne moremo verovati v slovensko rodoljubje mož, ki vzgajajo in vodijo zoper nas čete fanatizovanih kapelanov.“ — „Ko pišemo te vrstice, ni proglašen kandidat po milosti tistih par mlečnih kapelanov, čijih duševno obzorje je jedva prodrlo ozidje ljubljanskega semenišča, ki so pa vendar že poklicani, da s pastirsko palico premilostnega knezoškofa Misije pobijajo slovensko napredništvo.“

„Slovenec“ je po definiciji „Rodoljubovi“ z dne 21. oktobra „glasilo nekaterih bojain gospodarstva željnih ljubljanskih kapelanov“ (kaj, ko bi mi definirali, da je „Narod“ glasilo nekaterih bojain gospodarstva željnih notarjev in advokatov, kateri so nevarnejši? Vprašajte katerga koli kmeta in obrtnika in izvedeli boste!)

Kapelani so v nasprotstvu z župniki po „Narodovi“ izjavi: „Sedaj že cele tedne letajo mladi notranjski kapelani (saj starejši in izkušeni duhovniki po večini že v tiho nevoljo gledajo tako počenjanje!) od hiše do hiše, rotč volilce — — —“ A uprav „stari in izkušeni gospodje“ na Notranjskem imajo povsod vodstvo v rokah!

O Kraigherju pravi „Narod“, da ni „politično prononciran mož“ in „Rodoljub“ vé, da je „veren katoličan“. — Notranjci vedó vse kaj drugega o njem. „Narod“ je mislil, da bodo tega moža vsi volili. (Hm! kako najivno!) A vzbudilo se je nasprotstvo proti njemu, ker je „prostodušno razkril na volilskem shodu, da je naroden naprednjak in roke ni hodil poljubovat Andreju Kalanu, proglašivši se kandidatom.“ V resnici, to je temeljita izpovedba! „Narod“ in „Rodoljub“ se kažeta že premagana in pobita. S sedanjostjo ni tedaj nič; zato pa se ozira „Narod“ vedežno v bodočnost, tako-le prorokujóč: „Tudi Pырrhovih zmag kranjskega klerikalizma se na Notranjskem ne bojimo. Taka slava bo kratka in za stalno narodu slovenskemu tudi ob kršnem kraškem skalovju ne boste veepili tistega talmi-domoljubja, ki se kaže v vašem programu temno in megleno, kakor temno in megleno odsvita svilla zvezda iz — kalnega cestnega jarka.“

Iz vsega tega in iz tega, kar se je godilo na pr. v Trnovem ali v Šempetru, se vidi, da so popolnoma resnične „Rodoljubove besede o tej zadevi, ko piše: „Tudi to pot smo se, kakor kaže, preveč zanašali na poštenje svojih domačih političnih nasprotnikov. Prihajajo nam namreč vesti, ki pričajo, da nekateri ljudje ne morejo živeti brez prepira in da huje nego nevarnega Turka sovražijo vsakega domačina, ki ne trobi slepo v njih rog.“

Sedaj pa smemo pač vprašati: Ali ni taka pisava popolnoma breznačelna, popolnoma tudi proti zdravi pameti. Naivnost, češ, da je mislil, da bomo mi vsi

Nič boljši od slepih filologov niso oni plačani in prostovoljni časnikarji, ki brez prepričanja in jedino le iz sovraštva do cerkve opisujejo italijanske razmere pod sedanjo vlado, kakor da bi todi pečene ptice vsakemu letele med zobe. Ne rečem in ne trdim, da je bilo pod cerkveno vlado vse vzgledno, kajti vladali so konečno le ljudje in ne svetniki, a to je gotovo, kar potrди brez izjeme vsak framason in Garibaldijevec, da ljudje niso plačevali niti desetino sedanjih davkov in da je bilo življenje mnogo cenejše in laagodnejše. Sedanji rod ječi pod bremenom, ki ga pritiskajo, da kri teče iz-pod nohtov.

Imel sem priliko, potujoč po selih in mestih, opazovati ljudi, njihovo življenje in mišljenje, govoriti tudi z ljudmi, ki delajo javno mnenje po vladnih in radikalnih časopisih, a z redkimi izjemami obsojajo vsi sedanje gospodarstvo.

Tako je Lombardija jedna najrodovitnejših pokrajin v Evropi. Kakor daleč seže oko, vrsté se rodovitna polja z bujno trto in drugimi sadeži, travniki dajejo na leto štirikratno in petkratno košnjo. Kar poljedelec vrže v zemljo, raste in rodi stoteren sad, a vendar oratar strada v tem raju.

Glavni vzrok revščine so neznosni davki. Kako naj kmet živi na svojem zemljišču, ako mora 30 odstotkov čistega dohodka znositi v brezdanje državne, okrožne in občinske blagajnice? V mnogih mestih morajo hišni posestniki vsled samovoljne cenitve

za Kraigherja, se druží s surovostjo, prilizovaje starejšim duhovnikom s sovraštvom do duhovskega stanu, ki veje iz celega spisa. Takemu spisu odgovarjati pametnemu človeku ni mogoče. Menimo, da je to slabo znamenje, pa ne za nas, marveč za „Narod“ in njegove pristaše.

S takimi strasti pijanimi nasprotniki se ne dá govoriti, še manj pa delati. Zato pa pozivljemo vse tiste, ki še niso izgubili treznosti in razuma, za skupno trezno in razumno delovanje, ki bodi mirno in složno!

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. oktobra.

Poljaki in volilna reforma. Dunajski dopisnik poljskemu „Przeglądu“, razpravljajoč o volilni reformi, sklepa tako: „Potrebno je na kak način reformovati volilni red, ali nam mora stati do tega, da se bo ta reforma izvršila z našimi glasovi, ne pa proti nam, to je, da bi kolo poljsko bilo v tej večini, katera izpelje one reforme, a ne v tej manjšini, katera bo glasovala proti oni reformi. Kajti ako bo pri večini, bo moglo to in oni tako napraviti, da bi naši narodni interesi najmanj trpeli na reformi, to in ono tako vrediti, da bi še celo dobili igro. Ako se kaj zgodi z nujnim pogojem, boljše je — akoravno bi bila stvar za nas nesimpatična — nujnosti tej zadostiti, kakor pripustiti, da bi bilo storjeno brez nas in proti nam. Iz tega vsega sledi, da naše kolo ni treba preiti v opozicijo in se umakniti v nemem srdu na grofa Taaffeja zato, ker je dovolil Steinbachu, da se je tako domače nastanil, ampak mora razviti vse sile in politični takt, da se parlament ne razdere, in potlej, da se tako prenaredi Steinbachovski projekt, da bi postala iz njega zdrava volilna reforma, koristna za Avstrijo in ne škodljiva za nas.“ Če se bodo Poljaki ravnali po tem svétu, potem bo njihova izjava — malostnega pomena.

Volilna reforma in levičarji. Levičarji si na vso moč prizadevajo, da si ohranijo kolikor je moč sedanji njim ugodni volilni red. Te dni dr. Menger v N. Fr. Pr. razpravlja volilno reformo. Vse to razpravljanje pa ima namen, dokazati, da se na sedaj obstoječih kurijah ne sme nič premeniti, zlasti v mestni kuriji se ne sme volilna pravica razširjati, pa tudi število mandatov se v tej kuriji skróiti ne sme, ker v mestih biva razumništvo. V kmetijskih občinah se pa število poslancev ne sme pomnožiti. Da bi pa delavci ne delali prevelike sitnosti, je dr. Menger pripravljen dovoliti jim posebno kurijo, katera naj bi volila, če bodi tudi petdeset poslancev, kolikor bi jih utegnili dobiti delavci največ po vladni predlogi. Socijalisti bi tako imeli zagotovljenih 50 mandatov, in bi se še zanje ne bilo treba boriti, levičarji bi pa tudi obdržali vse dosedanje. Mi ne dvomimo, da bi levičarji bili zadovoljni s takim volilnim redom. Skušnja nas uči, da socijalisti kaj radi podpirajo žide. Tako močna bi pa socijalistična

plačevati 50 do 60 odstotkov pravih dohodkov od svojih hiš.

Grof Jacini je smel trditi, da država, dežele in občine ne nakladajo davkov, temveč ropajo. Gospodar, pod katerega luknjasto streho bivam že nekaj dni, mora vse svoje beraške letne dohodke ceniti na 700 lir, a plačuje 225 lir davka. Kjer pa kmetu in meščanu revščina tare, tam žanje in spravlja oderuh. Zato je naravno, da se po Italiji socijalizem razširja posebno med poljedelskim prebivalstvom in da leto za letom narašča število izseljencev v Ameriko in druge dežele, kjer je sploh še mogoče živeti. Najnevarnejši apostoli socijalizma so ljudski učitelji, kar pa je umevno. Mnogi niti živeti ne morejo. Nedavno je državni podtajnik za javne šole objavil, da je 348 občin dolžnih plače 1045 učiteljem.

In vendar se Italija repenči in napenja, kakor ona žaba, ki je hotela biti volu jednaka. Za vojake in oklopnice dala bi zadnji „soldo“; 800.000 mož more spraviti na noge, z brodovjem se ponaša takoj za Anglijo in Francijo, akoravno „vidi okrog le prijatelje in zaveznike“. Ali bi italijanski državniki ne storili modrejše, ko bi zmanjšali število bajonetov, pustili afriške puste pokrajine zamorcem, pozabili na Trst in Trident, katerih itak ne dobé v pest, dokler Bog ne zapusti Avstrije, ter odjenjali z davčnim vijakom. Sicer se zgodi Italiji, kakor ošabni žabi v znani pravljici.

stranka ne mogla postati, da bi židom postala nevarna, ker bi jej bile postavljene meje. Posebno sedanjó brezvensko šolo bi si s tem zagotovili. Socijalisti bi bili proti verski šoli in 50 glasov to ženekaj izda. Kaka pametna socijalna reforma bi ne bila potem mogoča, ker socijalni demokratje niso z nobeno krščaneko socijalno reformo, ker je njim lena tem ležeče, da ljudstvo ostane nezadovoljno. Vidno je torej, da je volilna reforma, kakoršno predlagajo levičarji, dosti nepopolnejša, nego je vladna predloga. Zaradi tega smo pa prepričani, da konservativci za kake take predloge od strani levice nikdar ne bodo glasovali. Pa tudi Slovani ne morejo glasovati za tako volilno reformo, s katero bi se v državnem zboru osnovala močna stranka, ki bi ne imela nobenega pravega pejma za narodno vprašanje.

Krtiza. Ugiblje se po časopisih, razpusti li vlada državni zbor in kdaj. Sedaj se zopet zatrjuje, da hoče vlada počakati, da se izreče odsek o izjemnem stanju na Češkem. Vlada se bajé še vedno nadeja, da se bode odsek dal pregovoriti, da glasuje za izjemno stanje, ko mu predloži vse gradivo, ki ga ima v tem oziru. Ko bi se pa odsek izrekel proti izjemnemu stanju, bode pa vlada razpustila zbor. To se zgodi najbrž še le drugi mesec. Zaradi volilne reforme pa vlada zbora ne misli razpustiti, temveč se bode poskusila sporazumeti z raznimi strankami. Sploh pa ne bode silila, da se stvar hitro spravi na dnevni red. Ker se je v tem oziru stavilo mnogo predlogov, bode odsek tako imel toliko dela, da skoro ni misliti, da bi je zmagal do spomladi. Po tem takem bi najbrž še le jeseni stvar prišla na vrsto ali pa še ne.

Deželna avtonomija. Češki listi so sprožili misel, da naj bi se obnovila pravica deželnih zborov voliti poslance za državni zbor. Po njih mnenju bi posebno Hohenwartov klub moral glasovati za tako volilno predlogo. Čehi in Poljaki bi tudi bili za to. Volilna pravica bi se pa naj razširila za deželne zборе. Deželni zbori bi pa že skrbeli, da bi radikalni elementi ne prišli v državni zbor. Za nas Slovence bi pač taka volilna reforma ne bila preveč vabljiva. Razmere v štajerskem, koroškem isterskem in tržaškem deželnem zboru niso take, da bi bilo pričakovati, da bi poslali kacega Slovana v državni zbor. Volilne pravice v prid Slovanom bi pa ti zbori tudi ne hoteli razširiti.

Taaffejeva vladna predloga in ruski Usti. Tudi ruski listi bavijo se s Taaffejevo vladno predlogo. Pa tudi tukaj se opazi, da jo najhuje grajajo liberalni listi, židovske „Novosti“ jim na čelu. Ta list pravi, da predloga prešinja Metternichov duh. Zagovarja pa razširjenje volilne pravice v Avstriji konservativni „Grazhdanin“. Sicer je pač malo čudno, da je list, ki je proti vsaki svobodi doma v Rusiji in bi najraje vidil, da odpravijo zemstva, delavcem v Avstriji privošči volilno pravico. Zeleti bi bilo pač, da bi ta vplivni ruski list bil tudi tako svobodoljuben za dom, kakor je za drugod in ne zagovarjal vedno najstrožjega absolutizma. Malo več svobode bi tudi v Rusiji ne škodovalo.

Čehi v Prusiji. V pruski Šleziji biva kacic 60.000 Čehov. Ti dosedaj niso dosti udeleževali javnega življenja. Pri zadnjih državnozborskih volitvah so prvi pot bili nastopili s svojim kandidatom. Pri deželnozborskih volitvah pa baje ne postavijo nobenega svojih kandidatov, zato se pa katoliška in poljska stranka pogajata za češke glasove. Obe stranki obetata, da se bodeta poganjali za pravice češčine v šoli in uradu. Šlezijski Čehi imajo tudi v Ratiboru svoj list, kateri priporoča poljske kandidate. V več krajih bodo namreč češki glasovi odločili, bode li voljen poljski ali pa nemški kandidat. Tako so šlezki Čehi nakrat postali važen faktor, da se nanj ozira vsaj pri volitvah. Dosedaj pa je svet jedva vedel, da je kak Čeh v pruski Šleziji.

Irska samouprava. Konservativci angleški se še vedno bojé irske samouprave. Te dni je lord Salisbury v Prestonu na nekem shodu razkladal nevarnosti, ki bi izvirale iz irske samouprave. Angleški vpliv bo se povsod pomanjšal. Ko bi Irska dobila svojo mornarico, bi vendar Angleži morali paziti na irska obrežja, ker Irci bi utegnili svojo deželo pod kakimi pogoji odpreti vojni sili kake tuje države.

Brazilijska. Zadnje dni bili so zopet boji. Dve vstaški ladiji sta močno poškodovani, jedna je pa popolnoma razbita. Jeden admiral je pa z jedno utrdbo se pridružil vstašem. Zanesljivih poročil ni, zatorej tudi ne moremo vedeti, katera stranka ima več upanja do zmage. V tem, ko se bije boj, se pa

po deželi vršé priprave za prihodnje volitve za kongres, ki se bodo vršile dne 30. t. m. Morda izid volitev kaj pospeši rešitev stvari.

Dijaška kuhinja v Novem Mestu.

Novo Mesto, 22. okt.

Dijaška kuhinja se vendar osnuje v Novem Mestu. Nekaj let je že, odkar se tukajšnji mladino-ljubi bavijo z vprašanjem, kako bi se napravila kuhinja za dijake. Skušalo se je pri privatnih osebah, v gostilnicah; ogledavala se je ob počitnicah bivša vojašnica — ahi vspeh je bil popolnoma nepovoljen.

Kuhinja pa je ravno za Novo Mesto eminentne važnosti; bolj je potrebna, nego marsikje drugje, naj se še oziramo na dijake ali pa na meščanstvo.

Dijaki so pri nas večinoma ubogi, torej podpore potrebni. Dobivali so jo — zopet smemo reči — večo nego v katerem drugem mestu pri privatnih osebah. Ni ga skorej, kateri ima količkaj boljšo službo, ni ga meščana, kateri količkaj več zmore, da ne bi imel enega ali več dijakov ob posameznih dneh na hrani. Toda takova podpora nikakor ne izdá, kar bi koristila dobro vrejena dijaška kuhinja. Mnogi nevredni so bili podpirani, celó taki, ki so jeli po hišah zastoj, a po instrukcijah prisluzene krajcarje zvečer znosili v gostilno; podpirali so se taki, ki za učenje nikakor niso ter so jemali tako podporo zmožnim, potrebnim in vrednim dijakom, ko vendar v nižjih stanovih pomanjkujú delavnih močij. In dalje, kako sramotilno je za dijaka laziti od hiše do hiše; kako trpi njegov značaj, ko mora danes slušati tega, jutri onega, ko mora britke slišati tu in tam, celó v kuhinji od služečih oseb!

Vsemu temu bi pa odpomogla dijaška kuhinja. Kdo tega ne vidi?

Pa tudi gledé na Novo Mesto je dijaška kuhinja jako potrebna. Naše mesto je ubogo; bode-li železnica prinesla kaj boljših časov, je veliko vprašanje. Meščani morajo gledati na to, da si pridobé živéž po tujih ljudéh, zlasti tudi po dijakih. — Teh število se nam pa zadnji čas manjša, brez dvoma tudi zato, ker ni dijaške kuhinje, kakoršna v Ljubljani tako bogato deli svoje darove. Naj se nam vzame višja gimnazija, kaj naj počno potem naši meščani?

Ti in podobni uzroki so dali povod, da se je slednjič vendar sklenilo, da se napravi „kuhinja“, naj bodo troški še tako veliki.

Prevzelo pa je reč v roke tukajšnje „katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“, katero si je po darovih blagih dobrotnikov opomoglo tako, da sedaj more izhajati s svojimi dohodki.

Načelnik dr. Marinko je sklical člane varstvenega načelnitva v posvét 16. t. m. Sklenilo se je soglasno, da se prepusté dijaški kuhinji nekateri prostori v hiši, a razven tega se hiša podaljša, da se bodo prostori dobili za služinčad in shrambe za živila, da ne bode treba prositi v mestu in okolici. Stalo bode to res nekaj tisočakov, ali zaupajé v Boga in dobre ljudi, smo prepričani, da dobrotniki ne bodo odrekli svoje pomoči dijakom, dobrotniki, ki so tako obilo sipali darove katoliškim rokodelcem. Tembolj smemo pričakovati pomoči, ker vsaj v željah ima načelnitvo, da postane polagoma iz dijaške kuhinje popolen zavod za naše gimnazijce.

Že sedaj so nekateri dali, drugi obljubili zdatno pomoč po 150, 100 gld. itd. Domoljubi, mladino-ljubi, pomagajte nam! Pošiljajte darove podpisane, saj boste storili dobro delo. Zidalo se bode precej in drugo jesen se kuhinja odpre.

Dr. Josip Marinko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. oktobra.

(Deželnozborska volitev na Notranjskem.)

Kakor se nam poroča z Notranjskega, naprosilo je mnogo konservativnih volilnih mož gosp. Franca Modica, posestnika in trgovca v Lahovem na Blokah, naj prevzame kandidaturo za notranjski deželnozborski mandat. G. Fr. Modic se je udal izraženim željam konservativnih veljavnih mož ter izjavil, da sprejme kandidaturo. — Mi to novico pozdravljamo z veseljem, ker poznamo g. Modica kot moža poštenjaka, znanega po vsem Notranjskem, ki je vzlasti ob grajenju dolenske železnice prav krepko zastopal koristi notranjskega okraja. Nadejamo se, da bode tudi v deželnem zboru vzlasti v gospodarskih stvareh vspešno zastopal pravice svojih

volilcev, ako mu ti z izvolitvijo skažejo svoje zapanje. — Soditi po izidu volitev volilnih mož nadejati se smemo povoljnih vspehov. — Bog daj srečo!

(Zaplenjena) je bila zadnja številka izvrstnega „Primorskega lista“ zaradi dopisa, ki je pojasnoval, kako da v novejšem času v Cerknem ondotno sodišče uraduje s strankami v nemškem jeziku.

(Zdravnik v Prevojah.) Gosp. dr. Divjak, bivši sekundarij v ljubljanski bolnici, naselil se je kot praktični zdravnik v Prevojah pri Lukovici.

(Osobne vesti.) Za faro Žalino na Dolenjskem je prezentovan č. gosp. Josip Novak, kapelan v Dobu; za faro Grahovo na Notranjskem pa č. g. Frančišek Lakmaier, ekspozit v Trnju.

(Novo monštrance) v gotičkem slogu, srebrno, ozaljšano z dragocenimi kameni dovršil je prav okusno pasar g. Ivan Kregar za farno cerkev sv. Križa pri Tržiču, oskrbela sta jo preč. gosp. Janez Hladnik, kurat na Gorah, in njegov brat Jožef. Veljaj jima najiskrenejša zahvala za to vele-dušno dobroto.

(Pevski zbor „Glasbene Matice“) in sicer moški oddelek ima jutri, 24. oktobra pri pevski vaji ob 8. uri zvečer svoj letošnji občni zbor in volil bode nove odbornike.

(Na tukajšnjem južnem kolodvoru) je včerašnje nedeljo gramoz premetavalo 10—15 delavcev. — Popotniki so se med saboj nevoljno popraševali, ali slavno vodstvo južne železnice, ako je to delo tolikanj nujno, ne more mesto 15 najeti 30 delavcev, da bi se dan Gospodov tako očitno ne skrnil in da se delo na ta način poprej konča. — Na državnem kolodvoru v Siški, kjer je vendar veliko več dela, se je nedelja praznovala. — Ali tedaj za južno železnico ne velja državna pdstava o nedeljskem počitku? In kaj pravi k temu naš slavni magistrat, kateremu je čuti, da se ta postava spolnuje? Ali ima južno železnico res za tako veliko beračico, da jej nedeljsko delo dovoli? Prav radovedni smo na odgovor!

(Iz Št. Jurja pri Šmariji.) 21 dan oktobra bi bil kmalu osodepoln za Št. Jurij. Opoludne vnel se je lesen dimnik posestnika Franca Simoniča, prodajalca, ki ima svojo hišo tik tarne cerkve. Hvala Bogu, da so prihiteli takoj ljudje in pogasili ogenj, ki bi lahko v kratkem času vpepelil vso vas. Pokazalo se je pri tem kako škodljivi so leseni dimniki. Naj bi pač merodajne oblasti pazile na to, da se ne stavijo taki dimniki.

(S Cerkljanskega): Še dobro nam je v spominu, kako izključljivo slovensko je bilo pred leti naše slavno c. kr. okrajno sodišče. Rzsodbe pisane v slovenskem jeziku je lahko vsak otrok prebral in raztolmačil svojim starišem. Ravno tako vsi odloki, zadevajoči zemljiško knjigo, so bili slovenski. Ljudje so bili veseli, da so od c. kr. sodišča dobivali v roke slovenski pisane odloke, ker jim ni bilo treba po dve, tri ure daleč hoditi, iskat tolmača. Žal, da sedaj ni več tako. A tu ni opravičenega izgovora, kajti v rokah imamo od c. kr. sodišča dokumente, ki jasno spričujejo, da gospôda pri c. kr. sodišču z n á s l o v e n s k i. Mi se čudimo, da zdaj nemščina v Cerknem tako visoko dviga svojo glavo, in nemške rzsodbe preplavljajo naš okraj. Radovedni smo, kaj bo na to reklo justično ministerstvo, kate-rega načelnik je v tem oziru že tolikokrat poudarjal enakopravnost. Posebno pri sodiščih moramo to enakopravnost odločno zahtevati, ker tu gre za naše premoženje. Morda gospodje v Cerknem računajo na ojstro sapo, ki je jela z Dunaja pihati. Danes smo dotično gospôdo s tem dobrohotno opominjali, nadejaje se, da ta opravičeni opomin ne ostane brez učinka. — Letina je na Cerkljanskem prav dobra, samo da bi ljudje je ne zlorabili.

(Birna. — Volitve) Iz Knežaka, 20. oktobra: Ze teden dnij pred sv. birmo delale so se pri nas velike priprave, da kolikor možno svečano praznujemo ter pokažemo svojo udanost in ljubezen do prevzvišenega knezoškofa. Vse je tekmovalo med seboj: stari in mladi, dekleta in fantje. Jedni so postavljali mlaje, drugi nabijali napise, jedne so pletle vence, druge napravljale zastave. Vsak je hotel kaj storiti, nihče ne zaostati. Oglasalo se jih je toliko, da je dela primanjalo. Vse slavoloke so naša dekleta z venci, šopki in cveticami krasno okinčala. Bodi jim tem potom izrečena zahvala na njihovem trudu. Ob 7. uri zjutraj odpeljala se je deputacija občinskega odbora, na čelu jej g. župan, ki si je sploh za ta slaven dan stekel obilo zaslug, — do župnijske meje pozdravit Njegovo prevzvišenost. Pri

slavoloku najprvo pozdravi g. nadučitelj, zatem jedna učenka Prevzvišenega. Okoli 1. ure popoldné je bila slovesnost končana in okoli 2. ure odpeljali so se Prevzvišeni iz vasi, Knežani smejo ponosni biti, da se je slovesnost tako krasno zvršila. Storili so vse, da dostojno sprejmó svojega knezoškofa; čast, katero so skazali njemu, odseva nánje. Čast in hvala vsem, ki so pripomogli do tega, da se je 17. oktober tako lepo obnesel. — Dné 19. t. m. imeli smo volitev volilnih mož. Izvoljeni so sledeči gg.: župan Josip Čuček, administrator Leopold Baktelj in posestniki: Andrej Urbančič, Josip Smrdelj in Jernej Sedmak; prvi štirje iz Knežaka, a zadnji iz Koritnic. Nadejamo se, da so volilni glasovi v dobrih rokah.

(C. kr. žendarmerijska postaja na Orteneku) katera se je ustanovila za časa, ko so začeli železnico delati, v kratkem preneha in se preseli od tod.

(Pri dekanijški konferenci v Ribnici) so se zbrali, kakor se nam poroča, vsi duhovni celega dekanata dne 18. oktobra, ob tej priliki se je nabralo 100 gld. za katoliški sklad in precejšnja svota za g. Jerana dijaško kuhinjo. Stari gospod vpok. duh. Jožef Skubic je prav nevarno bolan ter se priporoča v molitev.

(Dolenjska železnica.) Od kar se je proga Ljubljana-Kočevje izročila prometu, je na državni cesti, ki pelje od Škofelje do Kočevja, nastala precejšnja tihota. Gostilničarji tožijo, da ni voznikov, kateri so poprej dali marsikaj denarja gostilničarjem! Tudi vozniki zdihujejo, da jim je železnica pobrala zaslužek.

(Vinska letina.) Iz Semiča: Vem, da bode marsikaterega bralea zanimalo, kakošna je bila letos naša trgateg, zlasti, ker je zdaj Semič najvinorodnejši kraj dolenske strani. Bogú hvaležni priznavamo, da je vina letos mnogo več. Nekateri vinogradniki so ga pridelali še jedenkrat toliko, kakor lani. Večina nekoliko več, nekaj manj. Poslednji pa so posebno zató manj dobili, ker niso prav nič, ali pa samo jedenkrat in še tedaj s preapnovito galico škropili. Odslej, menimo, vendar ne bode nihče zapiral oči temu očitvidno koristnemu pomočku zoper takó uničevalen palež. Sploh pa se uvideva, da trtje po ravnini veliko hitreje in bolj peša, nego na pobočji gorice, ki je letos dala mnogo več od lanskega leta. Vino bode dobro, če ga ni morda kdo nedozorelega grozdja trgati. Da je vsaj še nekoliko vina, tolaži nas tem bolj, ker mnogim izseljencem v Ameriki ne gré več tako, kot svoje dui in mnogi brez dela sami prosijo pomoči domačine. Tudi tu že nekateri kanijo zasajati ameriške trte, ki neki po drugih, dolenskih krajih prav dobro vspevajo. Vseakor pametno, previdno, ker nepopisna beda bi zavlada tođ, ako trtje povsem pogine.

(Iz Semiča.) V ponedeljek 16. vinotoka se je obhajala pastoralna konferencija belokranske duhovščine. 21 duhovnikov je bilo zbranih. Pobiralo se je tudi za katoliški sklad in nabralo 121 gld. Na večer tistega dne smo izvedeli žalostno novico, da je umrl posestnik Krupe in mnogo drugih gradov visokorodni gospod Rudolf baron Apfaltern, c. kr. major v pokoju v gradu Krupi, kamor je prišel zaradi trgatve. Rajnik je bival le jeseni vsako leto nekaj tednov tukaj. Bil je prijazen in veren mož, ki se je vselej ob nedeljah pripeljal z obiteljo v Semič k maši in pridigi. Tudi se je dal prevideti, ob čemer se je ljudstvo zeló vzpodbujalo. Po slovesnem sprevodu iz gradu v bližnjo grajsko kapelo se je truplo odpeljalo na Grmače pri Litiji, da odpočije v družinski raki. Bog mu daj večni mir in pokoj.

(Požari.) 15. t. m. zgorel je v Čepovanu nad 40 metrov dolg kozolec z jesenskimi pridelki, ajdo itd. županu g. A. Kafolu. Posestnik je bil zavarovan za malo svoto. Škode ima 1000 gld. — Isti dan vpepelil je ogenj veliko gospodarsko poslopje rodbini Kravanjevej v Bolcu. Škode je 4000 gld.

(Sodnijski izpit.) G. Edv. Stravsgitl, c. kr. avskultant v Rovinju, je zvršil sodnijski izpit pri c. kr. višem deželnem sodišču v Trstu. Čestitamo bolškemu rodoljubu.

(Slovensko gledališče.) V soboto uprizorila se je prvokrat jedna najboljših veseloiger Pailleron-ovih: „Miška“ (La souris). G. Borštnik (Maks pl. Simiers), gospica Slavčeva (Marta) in gospa Borštnik-Zvonarjeva (Klotilda) igrali so posebno izvrstno. Tudi gospica Nigrinova (Pepa Rimbault) in gospa Danilova (Armina pl. Sagancey) rešili sta svoji ulogi prav povoljno. Reči pa ne moremo istega o gospici Polakovi (gospá Moisan), ki čestokrat ni zadala pravega tona. Razsvetljava odra je bila nedosledna,

kajti ravno ko se je smračilo, bil je oder baš najbolje razsvetljen. — Pričakovati je bilo obile udeležbe, a žal, gledišče je bilo izredno slabo obiskano. Občinstvo po svoji večini pokazalo je ob tej priliki jasno, da nima razuma in smisla za finejšo veseloigro in da mu je vse, karkoli presega Tylove, Nestroyeve in Kotzebue-ve burke nedoumne.

Telegrami.

Dunaj, 23. oktobra. Grof Taaffe je v zbornici poslancev izjavil, da je z ozirom na veliko število inicijativnih predlogov za premembo volilnega reda vlada morala v tej stvari zavzeti tako stališče. Vlado pa ne vodi sovraštvo proti neki stranki ali kakemu razredu prebivalstva. Vodijo jo le občni državni pomisleki. Tudi se ni vlada odločila pod kakim pritiskom vnanjih faktorjev. Vladni načrt se trdno drži ustave in njega namen je, da se da volilna pravica vsem, ki izpolnjujejo državlj. dolžnosti. To je posledica državne potrebe. S tem, da se pravčasno razširi volilna pravica, izognemo se veliki nevarnosti, preteči državljanski družbi in državnemu redu. Vlada se vzlic ugovoru treh velicnih klubov nadeja, da se doseže sporazumjenje o nameravanem razširjenju volilne pravice. Našla se bode pač pot do nameravanega smotra, če se bode tudi oziralo na sedanje razmere politične posesti. On upa na sodelovanje zbornice. Na ta pojasnila mora se vlada omejiti pri prvem branju. (Splošna in trajna vznemirjenost.)

Dunaj, 23. oktobra. Zbornica je bila skoro polnoštevila, ter je pričakovala Taaffejeve izjave. Kozłowski odloži svoj mandat kot član davčnega odseka. Ko se je izvolil odsek za izjemne naredbe, se je začelo prvo branje vladne predloge o spremembi volilnega reda in dotičnih inicijativnih predlogov Slávikovega, Plener-jevega in Bärnreiter-jevega.

Dunaj, 23. oktobra. Poslanec Pernertorfer je izjavil v svojem govoru, da je grof

Taaffe pokazal s svojo predlogo, da bolje razume politični položaj, kakor katera koli večjih strank v zbornici. Vladna predloga bi pa še poostrila nasprotje mej privilegovanimi razredi in drugimi. Govornik je za občno volilno pravico, in želi, da v tem velikem trenutku se ne pokažejo majhne in stvar rešijo v smislu pravice in napredka.

Dunaj, 23. oktobra. Nasprotniki izjemnega stanja v Pragi računajo na večino katic 50 glasov. V konservativnih krogih se pa govori, da morda vlada v odseku le take stvari naznani, da se izjemno stanje ne bode moglo lahko odkloniti.

Pariz, 22. oktobra. Mrtvaški spreved Mac Mahonov je bil jako slovesen. Udeležili so se ga ministri, diplomati, načelniki oblastev, generali, ruski častniki in mnogo ljudi. Loizilon in Dupuy sta govorila. Poslednji je naglašal, da je Mac Mahon bil dober Francoz, zato njegovo krsto spremeljajo znamenja spoštovanja in sočutstva tujih vladarjev. Mac Mahon je pred smrtjo videl, kako je Francija dosegla trdno poroštvo miru, katerega Francija in vsa Evropa potrebuje. Vence so poslali tudi nemški cesar, angleška kraljica, italijanski kralj, ruska in italijanska vojna.

Umrli so:

19. oktobra. Matevž Kozamernik, dninar, 73 let, Vožarski pot, otrpnenje srea.
21. oktobra. Cecilija Gogala, kamnosekova žena 32 let, Poljanska cesta 57, jetika.

Tuji.

22. oktobra.
Pri **avstrijskem caru:** Pucher iz Kranja. — Theuerschuh, zasebnik, iz Tržiča. — Majeen in Kolar iz Laškega Trga.
Pri **bavarskem dvoru:** Klun, Springer, posestnika, iz Dobropolja. — Smuk, potovalec, iz Retenj. — Vivoda s soprogo iz Trbiža. — Mohorč iz Zgoš. — Seifried s soprogo iz Gorice. — Röthel, trgovec, iz Kočevja. — Rochus s soprogo iz Beljaka.
Pri **Južnem kolodvoru:** Hochländer iz Zagreba. — Tarb, Tauber in Kopf z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. zjut.	746.0	-1.6	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	743.6	10.7	sl. svzh.	jasno	
	9. u. zveč.	743.6	6.6	"	"	
22	7. u. zjut.	743.6	2.2	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	742.5	11.8	"	del. jasno	
	9. u. zveč.	762.6	5.8	"	jasno	

rednja temperatura obeh dni 5.2° in 16.6°, oziroma za 5.1° in 3.7° nad normalom.

Katinka Čamernik
rojena Jazbec,
Vinko Čamernik,
kamnoseški mojster,
poročena.
Sevnica. Ljubljana.
Mesto družnega obvestila. 529 1

Svarilo.

Svarim s tem vsakogar, mojej ženi **Jožefi Jerini** posejevati na moje ime denar ali denarne vrednosti, ker **njenih dolgov ne plačujem.**

V Ljubljani, dne 23. oktobra 1893. 530 2-1

Janez Jerina,

hišni posestnik v Ljubljani, na Zabjeku št. 13.

Ravnokar je izšla v moji založbi:

„Zvezdica“,
polka - mazurka.

za klavir zložil **H. Volarič.**

Op. 9. 520 3-3

Cena 45 kr., po pošti 48 kr.

Knjigarna L. SCHWENTNER
v Brežicah.

Zahvala in priporočilo.

Velečast. cerkvenim predstojništvom in slavnemu občinstvu izrekam pristrčno zahvalo za vsa prijazna naročila v **voščarni Šupevčevi.**

Javlja joč, da vodim i nadalje

svečarno pod prejšnjo firmo,

zagotavljam, da se bodem po vseh močeh trudila, ustreči p. n. naročnikom in tako ohraniti ime **firme Šupevčeve.**

Odličnim spoštovanjem

Zofija Bernard.

525 2-2

Med. univ.

dr. Stefan Divjak

naznanja, da se je dne 19. t. m.

nastanil v Prevojah

kot praktični zdravnik. 528 (2-2)

Zadnji teden!

Inomostske srečke
à 50 kr.

Zadnji teden!

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.
(457 18-23)

2 Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Dunajska borza.

Dne 23. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 90 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 70 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 45 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	991 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	333 " 10 "
London, 10 funtov strl.	126 " 55 "
Napoleonodor (20 fr.)	10 " 07 "
Cesaraki cekini	6 " — "
Nemških mark 100	62 " 25 "

Dne 21. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " — "
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	101 " 10 "
Kreditne srečke, 100 gld.	194 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	24 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2860 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " — "
Papirnih rubeljev 100	131 " 78 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili so vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti. naloženih glavnice.